

www.nnb.rs

У
В
Е

З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Л
И
О
Т
Е
К

СТАРМЛАДИ

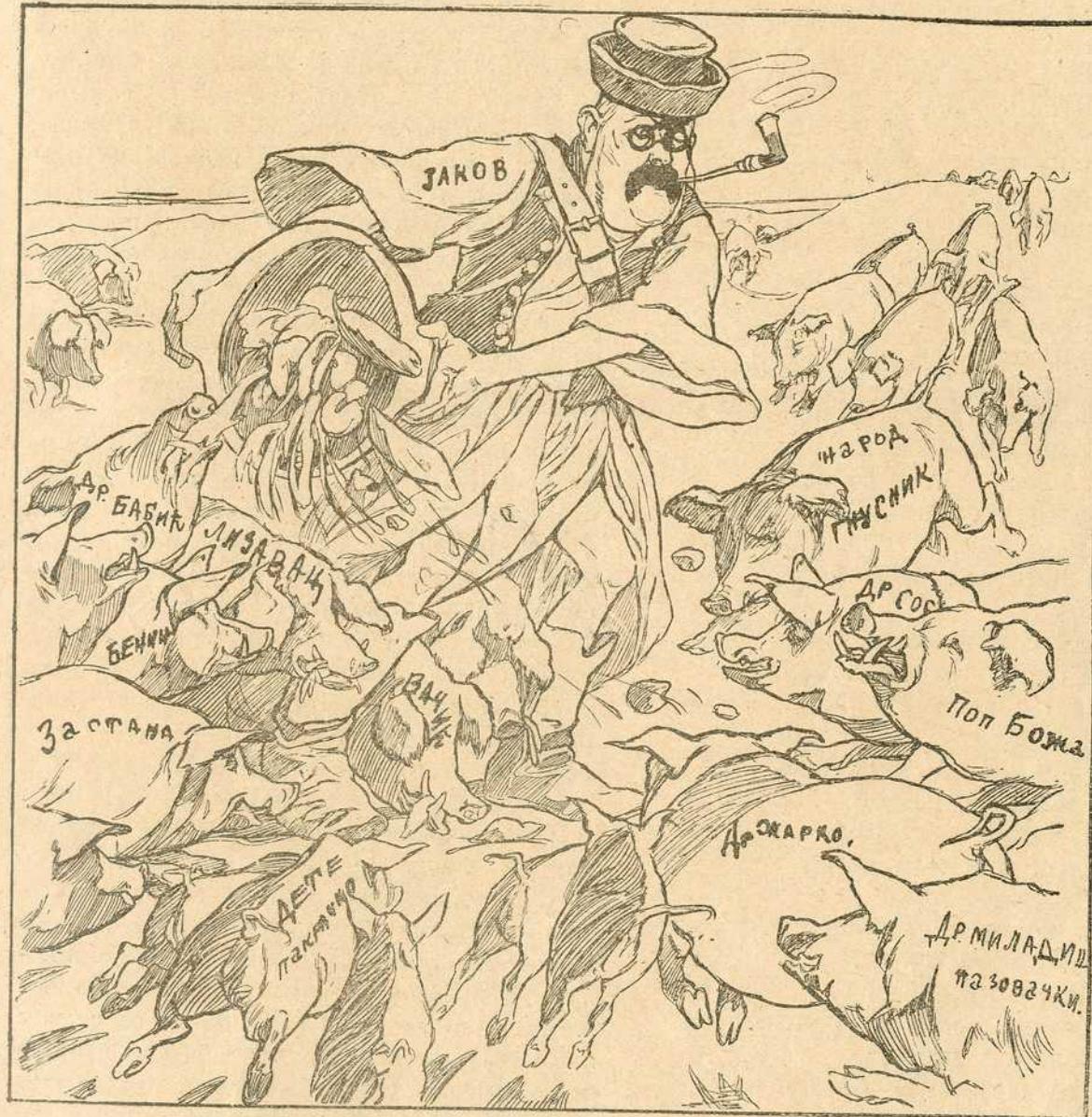
ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 17.

У Новом Саду. 25. децембра 1907.

Год. I.

Јаков и „далски прасици“.

Јаков (капацтира своје прасице и теша им): Гици, гици, прасици моји. Знам да сте гладни, њушке једне. Ал' не бојте се док сам ја бојтар у Кошута, и док је далског кукурузе, не ћете ви гладозати, моје гладнице.

Христос нам се роди!

(Новог патријарха Св. Јакова, посланица својој верној пасивној хришћанској пасти. Читај П. свеску »Швигара«, прву страну а трећу китницу).

Чујте ме изроди
Христос нам се роди,
Поздрав вам од Јаше,
Кошутовске снаше!
Христос нам се роди,
Роди се за цело,
Али радикали,
Не верујте, браћо,
Његово начело.
Јаша вам то каже,
А он вам не лаже,
Тако »Швигар« вели
Тиме вас весели.
С нами је поп Божа,
Држите се ножа!
Па је нами стига,
И није нас брига!

Газте српске школе,
А са Српством доле,
За Кошут-Фућека,
Сви будите сека.
За њих сви нек грбе,
Клеветају Србе.
И млади и стари,
Свак нек измећари,
У таљиге вуче
Док нас не дотуче.
Али мени стига,
Па ме није брига.
Христос нам се роди
Роди се зацело
„Не ферманте браћо
Његово начело.“

Стармлади.

Божићне прасе.

Ове године сам купио случајно два прасета, а дешавало се много Божића, па ни једно. Шта ми је било да купим два, не знам ни сам, сигурно сам имао новаца, а рекох јефтини су. Претплатници ме поплавили претплатом, кћи Нови Сад шпијуни из Србије. Уз пут ме је свако питао, пошто је било, господине? Пошто „гепа“, а пошто „шанта“ и већ т. д. Испрва сам одговарао 5 круна једно, а 7 круна друго. Али како ко прође, а он се већ из далека смеши и виче: „аха прасици!“ и одмах је следовало: „пошто су били?“ — „Нису скупи!“ Ја сам разуме се, свакоме тачна објашњења давао, али кад сам видео, да обавештајима никад краја, а ја сам, јоп пре, по што су ме питали, већ из даље викао: пет, седам! Путем, ко ме је год срео, смешикао се на прасице. Само кад сам дошао кући жена ми се нешто љуто напршила: „Кудси у ђавола донео два? Шта ћеш са два прасета?“ Та рекох: „Жено, нек је пар. Кад је вишар, нек је вишар.“ — „Зинуло ти срде на прасице, ко радикалима на Даљ“. Па рекох: „Не морам их ја сам појести — ко „неко“ диспозициони фонд у Србији. Могу дати и другоме!“ — „А коме?“ — пита жења. — „Па ето, као на прилику: њушку би могао дати Жарку-тумачу“. Он и тако воли да рије по автономији, а могао бих је дати и србијанским шпијунима, да лакше нађуше оне који — осуђују тиранију под „светим стањем“, а добро би дошла и Тамановићу, да пронађе све оне, који његову деспотску владавину не одобравају, те да их вргне у тамнице. Најпосле не би шкодила ни нашим шовенима, да нађуше њоме словачке поздајица и Србе који теже „преко границе“. Уши би могао дати Јапи Томићу. Он и тако почиње мало глувити (а Српство се сасвим глувнуо), па би му и те боље стајале него његове. Онда би са тим прасећијим ушима могао рећи: „Нисам вишке магарац“ — бар би му се веровало. А најпосле не би уши, ако су баш клопаве, на одмет биле ни др. Сосу. Језик —

радикалским посланицима на угарском сабору (и ако иначе ван сабора не оскудевају у језику) или др. Ђуро Красовићу, презешу радикалне странке, и тај би му боље пасовао него онај његов „босански“. Очи — Србима бирачима у Хрватској, да их добро отворе, те радикалске Фућекове потркуше не бирају. Зубе — би могли дати Банфију. Озих је и тако иступио на народностима. Мозак би могли дати шовенима — пола, а пола радикалским телићима. А шупљу главу би дали др. Сосу, нека буде пар. Сланину и чварке би дали Фућековој праљп Томашићу, нека прави од њих сапун за прање прљавог веша Фућековштине. Маст др. Франку — (на жалост он једе само гушчију *пр. слагачева*) и и „Врачу“ јер они су већ навикли, да их „озго“ и „оздо“ — подмајују. Кожу др. Миладиновићу, у Старој Пазови, да се има ово на чему вежбати — у адвокатској пракси. Ноге »Застави“, Српском Гнуснику“ и „Народном „пријатељу“ да би се и даље могли уткривати у лагању. Папке уреднику „Нашег Добашара“, „Народности“ и „Врачу“, јер изглед је, да ће их одрешити од »претплате јасала, — те ће у скоро отегнути папке, па нека им се бар ови нађу у резерви. Жуч — једном „објективном“ позоришном »критичару“ за случај ако му опет усахне у мастионици — и у глави. Бешику Томашићу, да може надувати нову »народну странку«. Цигерицу, и опет др. Красовићу. Тај ће човек добити сушицу од силног говора у заједничком сабору. Стомак — народностима у Угарској. Срце — богаташима да се сете потлаченых Срба у Старој Србији; и министру Настасу Целатовићу — да им не црвени због »два Новаковића; а не би на сдмет био ни Апољију. Бар би лакше подносио Бјерисонове и Толстојеве шамаре. Реп — половину Јанку, пакрачком »детету“, а половину с прирепком заједно, Бенину. Они су и тако рептил радикалски, код којих је све без репа и ушију. Једном речју: стока без репа.

Остале су још кости. Те бих дао пок.

Јоти да је жив. Боље и кости глођати — него празне јасле, а овако ћемо их оставити за доцнија времена, за познате јаслаше, — нека им се нађу, док им се испразне јасле.

Ето тако сам расподелило ово друго геџаво прасе нашим радикалима, па сад ако је још какав „рест“ остао, нека са њиме омасти брк славно уредништво „Швигара“ и нека му је на здравље!

Репертоар срп. пар. позоришта.

Саставља друштво за „штедњу“ и узајамно потпомагање.

„Као чиле у кучинама“. Шаљива игра са заплетом од Ракодцаји фућека. Музика од Векерла.

„Ракија“ (без казана! — види оглас у „Застави“) Врло поучан комад за критичаре чија дела не могу да издрже даске, од које се лако добија вртоглавица.

„Кад човек стари“. Обешењачка прича од Јакова Сомића. У стихоклепана од једног кандидата за гњаваторску појезију.

„Шоља црне кафе“. „Истинит“ догађај од истог писца с истом тенденцијом из блиске прошлости.

„Ревизор“. Јако потребан комад за Карловце и Даљ.

„Карлова (Хедерваријева) тешка“. Комад из најновијег покушаја изигравања театора у хрватској — од фијаска.

„Барнујм фразер Kränk“. Рекламни комад са виком и дреком. Врло згодан каса stück. Написала гђча Абендњача, приликом своје девичаске 40. годишњице.

„Мафија Штурмарш“. Комад из друштва за штурмирање народних фондова и министра у Пешти.

„Вештица“. Жалосна мађаронска игра од „заставе“. Музика у „готовини“.

„Врачара“. Власка игра од проте Боже. Врачање и бајање око спахија.

„Крајишкиња“. Пучки игроказ од радикалских опсенара, са отровним эмијама и другом жгадијом. I. чин: Лепа Крајина. II. чин: Нападај на Крајину. III. чин: Наседај „Гнусника“ IV. Чин „Радикаљци — и мотка“ V. чин „Мартин из Загреба“.

СВИЊСКА ДРЕКА.

Прасици су баш доспели сад за клање,
Међ Србима у Угарској красно стање,
Јаша Томић оштри ноже, нека, нека,
За то Српству пару уши, свињска дрека.

Др. ЖЕЖИЋ.

Из гњаваторске појезије пасивних хришћана.*)

Дош'о месец децембар; иде Божић бата.
Сутра ће нам, прексугтра, отворити врата.
Христос нам се родио, родио, зацело,
Али мало вермају његово начело.**)

*) Из »Швигара« II. свеске, на првој страни трећа миомирна китица.

**) То је Јаша »делом« посведочио; а кад радикали ни Бога нити Христову науку не вермају — од куда се може од њих изискивати да вермају друге Србе, родољубе.

Пр. Ур.

Признаница.*)

Преко 14 круна словом четрнаест круна аустр. вредности Које сам Долунотписат за зидарску Радњу Оправке код Господини васе Јовановића учитеља Лице са сокака одеро па после јонет изрепериро и Двапут окрецијо Овим признајем Да сам из Њколске касе од касира исправно и у готовом примио и квитиро.

Јован Прокић,
мавор мајстор.

*) Препис са оригиналa.

Признаница.*)

Преко 24 круне словом Двадесетчетир круне које сам долу подписат за зидарску Радњу оправке Овим признајем Прво. Код госпр Паје шпоркер са 2 продерана изидо и оленијо 2, Код госпође Јовановићеве један подеран запушијо и на кров под цреп подвуко 3. код госп. Стеве над главом рагастов узидо 4, код Радоновића кујну окрецио овим признајем двадесетчетир круне.

Јован Прокић с. р.
мавор.

*) Препис са оригиналa.

ТО ЈЕ ВЕЋ ПРОГРАМ.

У Даљу излази лист, који овако гласи:
Народни повџа, рукописи и писма шаљу се уредништву и администрацији „Народног Пријатеља“ у Даљ. То је већ програм.

Духовите шале из „Швигара“

(уз чешање табана свако се мора смејати).

Г. О. В. . О. Ми нисмо покренули »Бич«, него само »Швигар«. Ако дође време да покренемо „Батину“ или „Доронгу“ онда нам изволите послати поново Вашу песму. — Богме цепаница имају доста у редакцији, а имају и „Доронгу“ у др. Сосу.

Како ко.

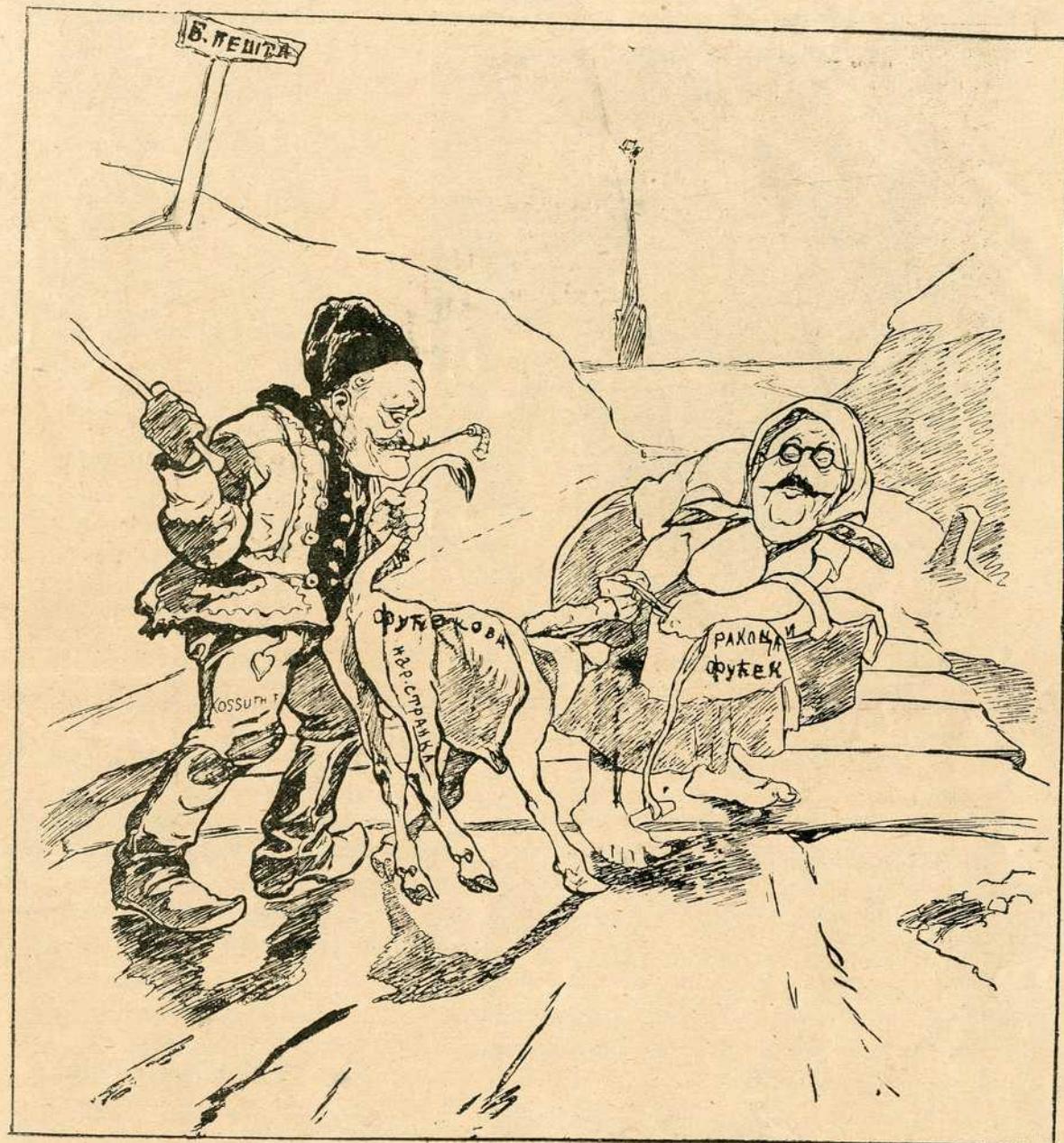
Једна глумица, после представе у којој је играла ролу неког мушкарца, рече своме управитељу.

— Јел' те да сам врло лепо представљала мушкарца?! Смела би се опкладити да је бар половина публике држала да сам мушки!

— А ја бих — рече управитељ — смео да се опкладим, да је она друга половина публике паснгурно знала да сте — женско.

Прислушкивало.

Терају марву на вашар у Пешту.

Кошут: Пази овом марвинчету баш се не иде на вашар.. Ко да зна, да ће на кланицу. (Заврће му реп.)

Фукек (пона као стрина а пона као Векерле): Заврћи, заврћи му газда мало реп.

Кошут: Пази само ти, да не седнеш на стражњицу.

ТЕЛЕГРАМ. АТЕЈИСТЕ. У целој божићној »Застави« нема Христос се роди!

Мађарски „свирачи“ — у Босни.

Свирачи (свирају и певају):

Кошут Фрања поручује,
Босна нам се прикључује,
Зелени се трава росна,
Мађарска је сада Босна
Éljen a haza!
Измећаре добро плате,
Где си сада Јашо брате,
Хеј изрода, рода мила
Босна би сад наша била,
Éljen az izmetyárság!

Франкове језуите:

Јоште Босна, ниј' пропала,
Ал ће пропasti!
Високо се буде стала,
Швапској допости.
Хура, нек се хори,
Где се швапски говори!
Hoch, dreimal hoch!

Србии (из прикрајка);

Од лудијех попова,
Луда је и молитва.
Не решава луда дрека,
Још Срб своју није река!
А кад Србин рекне своје
Купиће те прње своје,
Живела Србадија!

Божићни колачи.

Умесио их Др. Крц кверц, и шаље:

— Шаку, лицедеру Живковићу, у место оне коју му је приликом последње епарх. скupштине, пришио др. Свињарев — јер изгледа да је он без шаке.

— Месец, Др. Ивићу, код њега је и тако сад помрчина у глави и цепу, не би ли му осветлио пут за управитеља манастирске штампарије.

— Здравље, од даљског кукурузног брашна, Пиштек Габору. Да не мора ићи на Ривијеру.

— Квочку с пилићи, Јаши Мркши. Да се може вежбати у очигледној настави за говор на сабору.

— Гувно Др. Жарку Миладиновићу и поп Божи да имају где крунити даљски кукуруз.

— Волове, Јашиним телићима, за очигледну слику своје будућности и мађ. пословице: »Tanulj tino ökör lesz belöled!“

Кад је управитељ комичар.

— Ја ћу, г. управниче, узети декламацију „На Олимпу!“ за ангажман, као на пробу.

— Немојте тако високо... Ниже, ниже... кад паднемп да се бар не угруваш.
„Коклен.“

Странан сан.

Један амбицијозан глумац.

(*Колеги*): Баш сам данас странан сан уснио. Публика ми је после представе испрегла коња из кола — а ја сам морао вући кола.

Глумац.

На телефону.

- „Хало!“
- „Централа!“
- «Молим, госпођице: 48 — и 67.»
- „Хало! Ко говори?“
- „Овде Ракодцаји.“

ЛИСТАК.

Министарско прасе.

Ви сте сви, разуме се, јели о Божићу прасе. А знате ли шта сам јео? Првог дана Божића јео сам супу и римфлајш, другог дана Божића јео сам такође супу и римфлајш, а трећег дана сам ручao кромадле, колико да и за мојим столом замерише свињетина.

Остao сам без прасета и то, замислите, пошто сам га већ и сагледao, пошто сам га имao у својим рукама.

Купио сам лепо прасе као и сваки други домаћин што је купио и то још у петак, кад су били јефтинији. До ње га кући и сви смо га редом пишли и узвикивали: »Охочо!« Прво сам га пишио ја и узвикнуо: »Охочохо!« па онда моја жена, па ташта, па свастика, па деца, па онда и куварица. Сви су га редом пишли и узвикили: »Охочохо.«

Па не само то, него сам по савету тантином звао и попа, те да очита прасету пре но што ће се заклати. И кад је све то било готово, пришли смо мирне душе редовним пјесловима.

Жена је измила децу и везала им грдне чалме око главе; ташта је метла сладница око врата да јој попусте жиле и огрунала се једним ћилимчетом па села крај фуруне; свастика је кројила и прављала на себи неку белу балску хаљину; жена, разуме се, метла је два кромпира и везала главу а на руке настакла беле рукавице те их чисти бензином; куварица је обукла моје старе чизме, да би могла у снегу трести ћилимове а ја сам се бријао.

И у сред те идиле, кад је свако био на свом послу, улете куварица с метлом у собу и дрекну:

— Утече прасе!

Можете мислити како пуче тај глас као бомба. Цикнусмо сви једногласно па нададосмо се за прасетом. Напред ја, гологлав, насапуњен, са пешкиром везаним око врата; замном моја жена, са кромпиром око главе и белим рукавицама на рукама, па за њом ташта са слачицом на

врату и огрунута ћилимом, па онда свастика са балском сукњом, за њом куварица са чизмама на ногама, оружана метлом и за њем »двоје деце лудо« са чалмама око главе.

Ја сам лично предузео команду над том војском. Непријатељ је најло узмицао али смо и ми стално напредовали и то без никаквих жртава. Једино што је уз пут ташти спала слачица а жени кромпир. Иначе је у мојој војсци владао врло крепак дух — одважно је летела напред ка победи.

Прошли смо тако две три улице београдске, док тек непријатељ улете у нечију авлају. Ја одмах предузмем енергичну команду и распоред војске. Тешку артиљерију — жену и свастику — распоредим по авлији, тако да могу доминирати целим тереном; куварицу поставим у позадини код нужника а стрелце, децу с чалмама, распрем у ланац. Ја сам предузмем извидницу.

Рачунали смо да је победа сигурно наша али, разуме се, у ратним походима и најситнија околност измени ток борбе. На плоту је била једна рука кроз коју се прасе провукло и отишло у сасвим другу малу. То значи да би свака даља борба била узалудна.

Вратили смо се с бојишта као Наполеонова војска из Москве. Снег је вејао а засипао стазе, ја сам ишао напред погнуте главе а за мном моја војска сломљена и сатрзена... А снег је и даље вејао, вејао, вејао а неко тамо у далекој мали, већ је ваљда пипао моје прасе и узвикивао: »Охочо!...«

И док сам ја очајно очекивао Божић, дотле ме је тешио једино глас да је и г. Министру Унутрашњих дела тако исто утекло прасе. Замислите тај малер, да и г. Министрово прасе утече, да и г. Министар остане без прасета као и ја; да ја и г. Министар будемо исте судбине.

Замислите још ако су г. министрово и моје прасе били у договору и на тај начин створили извесну везу између наших двеју кућа?

Али г. Министар, разуме се, није као ја организовао војску на јурио за пра-

У сетом. Он је просто телефоном јавио управи вароши Београда.

— Ало.

— Ало!

— Утекло ми прасе.

И сад замислите старешине квартова, па замислите писаре и замислите да се све то догађа о Божићу а да се о Новој Години припремају извесна унапређења. Можете мислити већ како је сваки писар у себи помислио:

— Но, ово ми прасе може још и класу израдити.

И онда, свако је легао на посао. Видиш тек иде писар из квarta варашког а за њим жандар и носи прасе. Иду право министарској кући.

— Г. министре. Част ми је извести вас, да сам предузетом истрагом одмах пронашао прасе.

Мало после, видин упутио се писар квarta врачарског а за њим жандар и носи друго прасе:

— Г. министре, част ми је...

Не прође ни десет минута а ево га тек писар квarta савамалског и за њим жандар, носи треће прасе.

— В. министре част ми је...

Већ три прасета гроκћу у г. министровој авлији и већ три писара сањају класу а ево га и четврти — писар квarta држолског и за њим жандар, и носи прасе:

— Г. министре. Част ми је известити вас, да сам таки нашао изгубљено прасе.

Мало за тим а стигоше једна кола. Из њих изађе комесар топчидерске полиције и са њим жандар носи прасе.

— Замислите, г. министре, утекло је чак у Топчидер, ал одмах сам га нашао. Не може оно мени промаћи.

Најзад стиже и писар квarta палилулског и за њим жандар носи — ћурана. Није нашао прасе, ал све једно,

Цена је листу: на годину К 8, на $\frac{1}{2}$ године К 4, на $\frac{1}{4}$ године К 2.

„Стармлади“ излази 1. и 16. ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Хаџи-Светићева улица број. 6.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. (Поједини број 30 пот.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић

Власник и издавалац: М. Крстоношић.

Штампарија д. д. Браника, Н. Сад.

нашао је ћурана а неће вальда због те ситне околности да изостане иза својих другова.

— Ама ја нисам изгубио ћурана! — виче г. министар.

— Јесте ли ви сигури, г. министре, да то није ћуран?

И тако, док сам ја остао без прасета, у г. министровој авлији гроκће по један преставник свакога квјата а по један писар у свакоме кварту очекује унапређење о Новој Години.

Да сам нешто ја министар полиције па да ми утече прасе, ја бих јавио расписом свима окружним начелствима да ми је утекто прасе.

ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

С. В. К. И ми смо тога уверења да то измејарско напрдало није требало ни у шта зарезивати, још мање њиме ступце поганити. Сриском ратару још није врана мозак испада, да не уме разликовати добро од шуге. Данас хвала Богу многе радикалске ратарске читабици држе „Стармладог.“ Па кад виде да измејари никаде не узимају у обрану сриске школе, нити се усуђују њихове гоце Аноњија Кошута и Фућека у својој унирачи сликати, па чак ни спомињати него на против уједињене честите Србе и Хрвате гадуром називати — они просто пљуну и те трице баце из руку и читају „Стармладог“ у сласт. Листови којима су „уста заvezana“ и „ноге спутане“ — добри су само за брисање — ирашине. Глисте које се тојазинима увлаче — не треба чакати, нити се њима смрадити. На те паразите се човек само може згадити. На што им опда неку важност причиштавати.

Мил. С - Ћ. Сомбор. За то је на додатку у „Врачу“ опет штампан онај одговор, на нас упућен — јер се исти даје лако за Восну извадити. У осталом, видимо да после оног пљуска моралних шамара — власница тражи још неког ћавола.. Ми имамо у руци много оригинална писма о питању и одговору о босанским јаслама — видимо да ће мо их морати почети сва од реда штампати, без никаква коментара. Нека она говоре.